

Partea 2. Diagnostic general și prospectiv

Partea 2. Diagnostic general și prospectiv

Cuprins:	pagina
2.1. Diagnostic general – probleme și disfuncționalități la nivel teritorial	3
2.2. Diagnostic prospectiv – tendințe și scenarii de dezvoltare	11
2.2.1. Prognoza demografică	11
2.2.2. Prognoza economico-socială	16
2.2.3. Tendințe privind conectivitatea și echiparea tehnică a teritoriului	19
2.2.4. Tendințe privind mediul natural și patrimoniul cultural	21
2.3. Analiza SWOT	23

Listă tabele:

Tabel 1. Aspecte cheie ale dezvoltării – abordare integrată

Tabel 2. Probleme și disfuncționalități – abordare integrată

Tabel 3. Prognoza populației (2030)

Tabel 4. Variante de prognoză pe categorii demografice

Tabel 5. Prognoza indicatorilor macro-economici pe scenarii

Tabel 6. Analiza SWOT

Listă figuri:

Figura 1. Structura pe grupe mari de vârstă -2030 (%)

Figura 2. Dinamica prognozată a PIB județean, în perioada 2016-2021

Figura 3. Dinamica prognozată a numărului de persoane ocupate și salariate, în perioada 2016-2021

Figura 4. Dinamica prognozată a ratei șomajului, în județul Ialomița, în perioada 2016-2021

Figura 5. Dinamica prognozată a salariului mediu net lunar, în județul Ialomița, în 2016-2021

2.1. Diagnostic general – Probleme și disfuncționalități teritoriale

Secțiunea de față realizează o integrare a problematicei județului Ialomița, în baza analizei situației existente, prezentând o radiografie teritorială, în care aspectele cheie ale dezvoltării se suprapun pe teren și pe configurația administrativă a județului, rezultând o serie de caracteristici ce fundamentează în continuare strategia de dezvoltare pe termen mediu și lung a acestuia. Diagnosticul general are ca scop evidențierea principalelor elemente pozitive și negative ce afectează structurile teritoriale și condiționează dezvoltarea. Aspectele cheie ale dezvoltării sunt definite în conformitate cu prioritățile de dezvoltare teritoriale ale Uniunii Europene, formulate în Agenda Teritorială 2020 și grupează rezultatele din concluziile analizelor pe domeniile țintă abordate de studiile de fundamentare, astfel:

Tabel 1. Aspecte cheie ale dezvoltării – abordare integrată

Aspectele cheie ale dezvoltării (conform Agendei Teritoriale 2020)		Domenii țintă analizate (conform studiilor de fundamentare)
A. Dezvoltare teritorială policentrică și echilibrată		1. Context teritorial
		2. Cadrul natural
B. Conectare teritorială pentru indivizi, comunități și întreprinderi		3. Patrimoniul construit și peisaj
4. Structura demografică și serviciile		
C. Gestionarea patrimoniului natural, construit și a peisajului		5. Rețeaua de localități
6. Infrastructura tehnică majoră		
D. Competitivitate economică și coeziune socială		7. Căi de comunicație
8. Economie		

În detaliu, diagnosticul general sintetizează caracteristicile teritoriale, problemele și disfuncționalitățile sectoriale, subordonate celor patru categorii de aspecte cheie ale dezvoltării, după cum urmează:

Tabel 2. Probleme și disfuncționalități – abordare integrată

Aspecte cheie ale dezvoltării	Caracteristici generale și condiționări ale dezvoltării teritoriale	Probleme și disfuncționalități
A. Dezvoltare teritorială policentrică și echilibrată	<ul style="list-style-type: none"> Localizarea geografică a județului (în Câmpia Bărăganului) și proximitatea față de București conferă o serie de particularități dezvoltării județului și structurii sale policentrice. Caracterul puternic polarizator al capitalei, care atrage majoritatea resurselor de dezvoltare din jurul său, a condus la o dezvoltare slabă a orașelor din vecinătate. De aici, structura policentrică a județului cuprinde un singur oraș - Slobozia – cu o populație cuprinsă între 50.000 și 100.000 de locuitori (cu un posibil rol de pol regional de dezvoltare), urmat de Urziceni - pol intraregional de dezvoltare (așezare urbană ce a beneficiat de o serie de favorabilități care au contribuit la creșterea capacităților de polarizare, comparabile cu nivelul de polarizare anterior) și de 5 poli locali de dezvoltare – orașele Amara, Căzănești, Țândărei, Fierbinți-Târg, Fetești. Densitatea scăzută a localităților este datorată formei de relief predominante de câmpie, ceea ce a permis și o distribuție relativ echilibrată a centrelor la nivel teritorial, în lungul principalelor căi de transport rutier: DN 2A care traversează Urziceni, Căzănești, Țândărei și 	<ul style="list-style-type: none"> Sistem urban monocentric susținut de o rețea de centre urbane de dimensiuni mici: Rețeaua de localități conține zone urbane cu o masă demografică și economică de dimensiuni mici – sub 20000 locuitori (Urziceni, Amara, Țândărei, Fierbinți Târg și Căzănești) și mijlocii - între 20000 și 100000 locuitori (Slobozia, Fetești), ce nu pot contribui suficient și durabil la dezvoltarea socio-economică a județului. Lipsa unor centre rurale secundare: Mărimea medie a așezărilor rurale se situează la valoarea de 2.587 locuitori, iar activitățile specifice nu suțin crearea unor centre rurale secundare, cu rol de sprijin pentru dezvoltarea agricolă și rurală. Neîndeplinirea indicatorilor minimali în definirea municipiilor sau orașelor: Niciun centru urban nu îndeplinește toți indicatorii minimali de definire a municipiilor și orașelor. Slobozia este singurul care nu îndeplinește un singur indicator (număr de paturi în spitale la 1000 locuitori). Valori reduse ale suprafețelor locuibile pe locuitor: Un oraș (Țândărei) și 9 comune (Bărbulești, Borănești,

	<p>DN 3A care traversează Fetești. Teritorial, se poate observa existența unui nucleu urban alcătuit din municipiul Slobozia și orașul Amara, precum și o Zonă Urbană Funcțională (identificată în Raportul Băncii Mondiale - <i>Orașe Magnet, migrație și navetism în România, 2016</i>), alcătuită din: municipiul Slobozia (ca centru polarizator) și orașul Amara, comunele Grivița, Ograda, Bucu, Mărculești, Gheorghe Lazăr, Cosâmbesti, Ciulnița, Periești, Gheorghe Doja și Andrășești.</p>	<p>Platonești, Traian, Ion Roată, Vlădeni, Făcăeni, Săveni, Miloșești) au un indicator mai mic de 15 mp suprafață locuibilă/locuitor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad scăzut al calității vieții generat de lipsa echipării teritoriului: Dotarea și accesul locuințelor la utilități determină calitatea fondului construit, iar în acest context, un procent important din locuințele din mediul urban și rural nu sunt racordate la sisteme de alimentare cu apă, gaze naturale și/sau gaze naturale.
<p>B. Conectare teritorială pentru indivizi, comunități și întreprinderi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Configurația spațială și dezvoltarea județului este determinată de prezența axelor structurante - coridoare de transport (coridorul pan-european VII – fluviul Dunărea, coridorul IV de transport București – Constanța), proximitatea nodurilor de transport: aeroportul internațional Henry Coandă sau portul Constanța. Județul Ialomița face parte din Coridorul Strategic de Transport Est: Călărași – Slobozia – Brăila – Galați – Giurgiu. Totodată, aflat în proximitatea zonei de cooperare transfrontalieră România – Bulgaria, județul Ialomița are posibilități de acces la porturile dunărene: Giurgiu – Ruse (prin București), Oltenița și Silistra (prin județul Călărași). 	<ul style="list-style-type: none"> • Drumuri județene și comunale cu stare de viabilitate necorespunzătoare - îmbrăcămînți de pământ și piatră și stare proastă • Amenajări insuficiente pe rețeaua rutieră DN-DJ pentru siguranța circulației - elementele geometrice în plan vertical și orizontal necorespunzătoare, lipsa benzilor de selecție pentru schimbarea direcției de mers, amenajări de intersecții inadecvate nivelului traficului, treceri de pietoni fără refugii în ax și semnalizare adecvată, etc. • Lipsa centurilor ocolitoare pentru orașe/municipii • Capacitate de transport redusă, influențată de o serie de factori – starea părții carosabile, structura traficului, procentul de vehicule grele și cu tracțiune animală,

	<ul style="list-style-type: none"> • Pe teritoriul județului s-a dezvoltat o rețea de căi de comunicații (drumuri și căi ferate) care asigură legătura dintre localități, accesul la centrele de interes și relația cu județele învecinate și implicit cu restul țării. Rețeaua de drumuri naționale, județen și locale asigură o bună accesibilitate a localităților. Nu există disparități evidente care să conducă către existența unor UAT izolate, cu posibilități reduse de accesibilitate a rezidenților, sau a serviciilor de intervenție medicală/de urgență. Teritorial, se poate observa existența unui nucleu urban alcătuit din municipiul Slobozia și orașul Amara, la intersecția DN 2A, DN 2C și E584. Din punct de vedere al accesibilității naționale, singurul oraș care nu este străbătut de un drum național este orașul Fierbinți – Târg. • Conectarea teritoriului la rețelele mari de infrastructură – alimentare cu apă, canalizare, gaze naturale, energie, etc. ridică o serie de probleme legate atât de accesul populației la servicii, cât și de calitatea acestora. Există localități rurale care nu dispun de sistem de alimentare cu apă centralizat, de rețea de canalizare menajeră și stație de epurare, sau de alimentare cu gaze naturale. 	<p>obstacole laterale, lățimea benzilor de circulație, prezența localităților pe traseu, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intersecții periculoase între drumuri județene și căi ferate, realizate atât la nivel, cât și prin pasaje, cu un risc crescut de producere a accidentelor. • Acces limitat la serviciul centralizat de alimentare cu apă în mediul rural, grad scăzut de echipare cu instalații centrale de alimentare cu apă, rețele de distribuție dezvoltate insuficient ca lungime, debite scăzute și calitatea scăzută a apei potabile. • Acces limitat la serviciul de canalizare, vechimea și starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de epurare, lipsa unui sistem separat de canalizare pluvială • Vechimea și starea tehnică necorespunzătoare a liniilor de transport al energiei electrice și existența unor zone fără acces la energie electrică și cu un iluminat public deficitar • Acces limitat la serviciul de alimentare cu gaze naturale (doar 9 UAT-uri din 66), nerespectarea distanțelor minime de siguranță față de conducte, vechimea și starea tehnică necorespunzătoare a acestora • Deficiențe de calitate a telefoniei mobile, televiziune prin cablu și internet
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> Nerespectarea distanțelor minime de siguranță față de conductele de țiței și produse petroliere, vechimea acestora și poluare generată de scurgeri de țiței
C. Gestionarea patrimoniului natural, construit și a peisajului	<ul style="list-style-type: none"> Cadrul natural al județului prezintă caracteristici proprii categoriei climatice și de relief din care face parte, cu flora și fauna specifice zonelor de stepă și de luncă și cu resurse ale solului și subsolului favorabile culturilor agricole. În vederea conservării capitalului natural și a biodiversității, au fost identificate arii naturale protejate de interes național (în suprafață totală de 1892.4 ha), 2 situri RAMSAR, localizate în județele Ialomița și Călărași, respectiv Brațul Borcea și Canaralele de la Hârșova, 13 arii de protecție specială avifaunistică și 6 situri de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei de interes comunitar Natura 2000, și 9 arii naturale protejate de interes județean sau local. Analiza factorilor de mediu a pus în evidență o serie de disfuncționalități, câteva depășiri ale valorilor limită, în special la nivelul poluării aerului (și poluării sonore) generate de trafic, poluării apelor de suprafață și a apelor subterane, poluării solului. Patrimoniul construit al județului se constituie dintr-un inventar mai redus decât al altor județe din Regiunea Sud 	<ul style="list-style-type: none"> Poluarea aerului și poluare sonoră generate de traficul rutier și de starea necorespunzătoare a căilor de transport, cu depășirea valorilor limită la mai mulți poluanți (pulberi în suspensie PM 10, dioxid de azot, ș.a.) Poluarea apelor de suprafață și a apelor subterane (depășiri, în câteva situații, ale concentrațiilor de nitrați, depășiri ale standardului de calitate la azotați și ale valorilor prag la sulfați, cloruri și amoniu) Poluarea solului prin utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice, a pesticidelor, depozitarea deșeurilor, dejecții din activități agricole, etc. și existența unor situri poluate cu produse petroliere și apă sărată provenite de la exploatarea zăcămintelor de țiței și transportul țițeiului Existența terenurilor degradate/neproductive și suprafața redusă a pădurilor Degradarea/distrugerea treptată a sistemelor de irigații Activități antropice cu impact negativ asupra ariilor naturale protejate și zone afectate de inundații, în special în lunca râului Ialomița pe sectorul inferior

	<p>(clasându-se pe ultimul loc, după Călărași cu 285 monumente, Teleorman cu 393 monumente, Giurgiu cu 540 monumente, Argeș cu 1022 monumente, Prahova 1073 și Dâmbovița cu 1237 monumente), dar care însumează totuși un număr de 227 de obiective reprezentative pentru mediul urban și cel rural.</p> <ul style="list-style-type: none"> Peisajul este compus dintr-o serie de categorii, în care apare predominant peisajul de șes, cu suprafețe mari folosite exclusiv pentru activități agricole, sau combinații variate de peisaj cu vegetație de luncă/ plantații/ păduri și terenuri agricole sau intravilane rurale/urbane. Sunt identificate 6 unități de peisaj (macropeisaj): UP1 - Coridorul Ialomiței; UP2 - Brațele Dunării; UP3 - Zona lacurilor; UP4 - Zona agricolă din nordul județului; UP5 - Zona agricolă cu păduri; UP6 - Zona agricolă din sudul județului, precum și o serie de sub-unități (mezopeisaj) ce includ peisaje antropice, cinematice, puncte de belvedere, peisaj degradat și peisaj deosebit. 	<ul style="list-style-type: none"> Zone expuse la cutremure, deplasări în masă și la riscuri tehnologice Gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor, cu un grad redus de conectare a populației la serviciile de salubritate, grad scăzut de reciclare/ valorificare a deșeurilor, prezența unor zone de depozitare necontrolată a deșeurilor Lipsa unei delimitări perimetrice a siturilor și monumentelor și a zonelor de protecție a acestora, precum și lipsa de mapare și semnalizare a zonelor de peisaj deosebit Risc natural și/sau antropic de distrugere/deteriorare a monumentelor, zone cu peisaj degradat, degradarea fizică a monumentelor, precum și intervenții neconforme asupra acestora Vizibilitate redusă a monumentelor, lipsa căilor de acces și lipsa unor inițiative de valorificare a patrimoniului clasat și neclasat Slaba promovare a itinerariilor culturale și a evenimentelor locale ca parte a peisajului cultural
D. Competitivitate economică și coeziune socială	<ul style="list-style-type: none"> Populația totală a județului Ialomița era la 1 ianuarie 2017, de 292.170 locuitori, reprezentând 9% din populația regiunii Sud-Muntenia și 1,42% din populația 	<ul style="list-style-type: none"> Tendință de scădere și de îmbătrânire a populației, valori relativ mari ale ratei mortalității cuprinse între 10‰ și 20‰ (51 de UAT-uri), datorate în special nivelului

	<p>țării. Evoluția populației a cunoscut o tendință ascendentă în perioada 1966-1992, ulterior înregistrând o descreștere destul de accentuată, mai ales în ultimii ani, încadrându-se în modelul general al regiunii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilul economic al județului este dominat de sectorul primar, agricultura reprezentând ocupația tradițională a populației din zonă și ocupă, chiar și în prezent, cea mai mare parte a forței de muncă în mediul rural și chiar într-unele din orașele mici din județ. De asemenea, producția industrială din județ este dominată de ramura procesării materiile prime agricole, iar produsele agroalimentare au cea mai ridicată pondere în exporturile ialomițene. • Circa 2/3 dintre terenurile agricole din județul Ialomița sunt lucrate de exploatații agricole de mari dimensiuni, care se modernizează într-un ritm accelerat, mai ales cu sprijinul finanțărilor nerambursabile din fonduri europene și a schemelor de sprijin (subvențiilor). Acestea asigură însă ocuparea a puțin peste 10% din forța de muncă ocupată în agricultura județului, pe fondul gradului ridicat de mecanizare a lucrărilor. Micii producători din județ se rezumă la producție pentru autoconsum și mic comerț care să le asigure subzistența, fiind, în general, expuși riscului de sărăcie, mai ales în mediul rural. 	<p>economic relativ scăzut dar, în anumite zone, și îmbătrânirii populației</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bilanț natural și migrator negativ, aprox. 90% din UAT-urile din județ înregistrând deficit migrator • Infrastructura educațională deficitară (în special la nivelul învățământului liceal), declin al numărului de absolvenți, consecință a numărului mai mic de elevi înscriși în unitățile de învățământ, dar și ratei de abandon școlar • Personal medical deficitar și rata ridicată a mortalității infantile, rată ridicată a populației aflate în zone marginalizate • Ponderea ridicată a ocupării informale în agricultura de subzistență, cu precădere în zonele rurale îndepărtate de poli urbani majori • Lipsa amenajărilor specifice lucrărilor agricole (amenajările pentru irigații, pentru desecări și pentru combaterea eroziunii solului) • Ponderea ridicată a exporturilor județului de produse cu valoarea adăugată redusă, dominate de materii prime agricole (cereale, plante uleioase), volumul redus al investițiilor străine atrase și rata scăzută a antreprenoriatului local
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Multe localități din partea de vest a județului devin tot mai dependente de navetismul către zona București-Ilfov, unde oferta de locuri de muncă este generoasă și diversă, iar salariile medii duble față de cele din județ. Acest fenomen este o alternativă mai bună decât migrația externă a populației rurale sau ocuparea acesteia în agricultura informală. Prin urmare, conexiunile de transport rutier și feroviar care asigură legătura cu principalul pol economic al țării ar trebui îmbunătățite, ca și serviciile de transport în comun. Este foarte importantă încurajarea navetismului către Slobozia, București, Constanța mai ales în cazul localităților relativ izolate față de coridoarele de transport, cu excedent de forță de muncă și cu perspective reduse de atragere a investitorilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deficitul cronic al locurilor de muncă din zonele rurale și dependența forței de muncă de la sate de locurile de muncă din orașele importante • Deficitul de forță de muncă calificată în majoritatea sectoarelor economice, pe fondul migrației și îmbătrânirii demografice, și a declinului învățământului profesional și tehnic • Contribuția marginală a turismului la economia județului, beneficiile acestuia fiind resimțite direct la scară mai mare doar în Stațiunea Amara
--	---	--

2.2. Diagnostic prospectiv – tendințe și scenarii de dezvoltare

Diagnosticul prospectiv realizează o estimare a evoluțiilor viitoare ale proceselor de dezvoltare teritorială, pentru evidențierea oportunităților și pericolelor legate de desfășurarea acestora, raportate la necesitățile colectivităților, la potențialul dezvoltării județului și la condițiile provenite din contextul macro-economic, demografic și de mediu. În acest sens, diagnosticul pornește de la prognoza populației și ia în considerare posibilele scenarii demografice, pentru a continua apoi cu tendințele de dezvoltare economică și de conectivitate și echipare tehnică a teritoriului.

2.2.1. Prognoza demografică

Scopul proiectării demografice a populației este acela de a anticipa evoluția probabilă a acesteia până în anul 2030 pe baza următoarelor elemente: numărul și structura pe sexe și vârste a populației; evoluția populației urbane și rurale; caracteristicile mișcării naturale și migratorii; aprecierea consecințelor în timp ale dezechilibrelor demografice grave apărute în mediul rural, ca urmare a exodului demografic. Aceste considerente conduc la aprecierea că în următorii 15 - 20 de ani, județul își va menține tendința din perioada trecută (din ultimii 20 de ani), întrucât circumstanțele creșterii demografice nu s-au schimbat în ultima perioadă pe total județ. Prognoza numărului total de locuitori a vizat trei variante: medie, optimistă și pesimistă.

Varianta I (explorativ - tendențială) de prognoză: În această variantă de prognoză, populația județului Ialomița ar scădea cu 18221 de locuitori (cu o medie de aproximativ 1300 locuitori pe an). În această ipoteză de evoluție se presupune existența unei continuități în domeniul parametrilor de evoluție demografică, menținându-se tendințele manifestate în perioada ultimilor ani, rezultând o variantă explorativ - tendențială, în care populația urbană ar scădea cu 454 persoane anual, față de cea rurală care ar înregistra o scădere de 847 persoane anual. Astfel, populația urbană va scădea cu 6357 persoane până în anul 2030, în timp ce în mediul rural se va înregistra o scădere de 11863 persoane.

Varianta II (pesimistă) - de prognoză: Varianta pesimistă consideră că parametrii evoluției demografice s-ar modifica semnificativ prin creșterea mișcării migratorii a populației și chiar printr-o relativă depopulare a spațiului rural și prin modificarea intensității fenomenelor demografice (îmbătrânirea accentuată a populației, intensificarea plecărilor definitive și a celor temporare pentru muncă). Astfel s-ar modifica esențial și contribuția componentelor populației, ducând la o scădere semnificativă a populației.

În mediul urban, principalul factor al creșterii demografice ar urma să fie sporul natural: principalul contingent feminin care va asigura reproducerea populației în următorii 10 - 15 ani se va menține relativ constant, neexistând astfel speranța creșterii natalității. Se înregistrează o creștere a numărului persoanelor vârstnice și a ratei mortalității. Este deci puțin probabilă o creștere semnificativă a bilanțului natural. Se poate estima și o reducere simțitoare a aportului migrator, bilanțul migrator devenind un factor de scădere demografică. În rural se va asista în continuare la descreșterea populației, principala cauză a reducerii populației fiind plecările către mediul urban județean sau național (dar și migrația externă temporară sau definitivă). În aceste condiții, scăderea populației va fi destul de mare (tabelul nr. 3), cu peste 3000 de locuitori anual la nivelul județului (peste 1394 de locuitori pe an în mediul urban și peste 1800 de locuitori pe an pentru mediul rural).

În ambele variante descrise mai sus însă, efectul evoluției demografice se va resimți în structura rețelei de localități a județului, talia medie a comunelor județului se va reduce simțitor în următorii ani.

Varianta III (optimistă) - de prognoză: O altă variantă de prognoză este cea optimistă, care, ar trebui să conducă la o creștere de populație. Aceasta este puțin probabilă având în vedere situația economică a județului (care, în lipsa unor investiții masive, va conduce la intensificarea migrației) și gradul de îmbătrânire al populației din zonele rurale (care va conduce la un bilanț natural negativ și în următorii ani). Totuși, în această variantă s-ar înregistra un plus de populație de 6811 locuitori în mediul urban. În mediul rural, în această variantă, s-ar înregistra o creștere de populație de 2214 de persoane.

Evoluția populației va cunoaște însă unele diferențieri în teritoriul județului, în funcție de ritmul de creștere a populației (vitalitate diferită, gradul inegal de deteriorare a structurii demografice, dezechilibrele instalate), dar și de gradul de dezvoltare economică, precum și de tipul de agricultură practicat (în zonele rurale), de eficiența activităților agricole și de afirmarea altor tipuri de activități economice.

Tabel 3. Prognoza populației (2030)

	Varianta medie de prognoză	Varianta pesimistă de prognoză	Varianta optimistă de prognoză
POPULAȚIA TOTALĂ	272477	245229	299724
POPULAȚIA URBANĂ	131690	118521	144859
POPULAȚIA RURALĂ	140786	126707	154864

Sursa: date calculate după date INS

Diferențieri teritoriale ale populației prognozate: Există diferențieri teritoriale în ceea ce privește populația medie prognozată. Practic, peste 43% dintre UAT-urile județului se vor încadra în clasa de mărime 2000-4000 de locuitori însă îngrijorător este faptul că 39% dintre UAT-uri vor avea sub 2000 de locuitori. Peste 20.000 de locuitori nu va avea decât municipiul Slobozia (cu o populație medie prognozată de 49.481 locuitori) și municipiul Fetești (32.958 locuitori), iar în categoria inferioară (10.000-20.000 de locuitori) se vor situa doar municipiul Urziceni și orașul Țândărei. În mediul rural, dat fiind rata naturală de creștere a populației, doar comuna Bărbulești va depăși 10.000 de locuitori.

Și în celelalte două variante de prognoză se mențin aceleași zone de viabilitate demografică, rezultând că, în cazul de față, factorul economic este unul determinant pentru menținerea unui anumit nivel de populație. Diferențe apar doar în cazul ponderii diferitelor categorii de mărime din total UAT-uri (tabelul nr. 4).

Tabel 4. Variante de prognoză pe categorii demografice

Categorie	Varianta medie (nr. UAT-uri)	%	Varianta pesimista (nr. UAT-uri)	%	Varianta optimista (nr. UAT-uri)	%
Sub 2000 locuitori	26	39,4	31	47	20	30,4
2000-4000	29	43,9	26	39,4	34	51,5
4000-6000	5	7,6	3	4,6	6	9,0
6000-8000	1	1,5	1	1,5	0	0
8000-10000	0	0	1	1,5	1	1,5
10000-20000	3	4,6	2	3,0	3	4,6
Peste 20000	2	3,0	2	3,0	2	3,0

Sursa: date calculate după INS

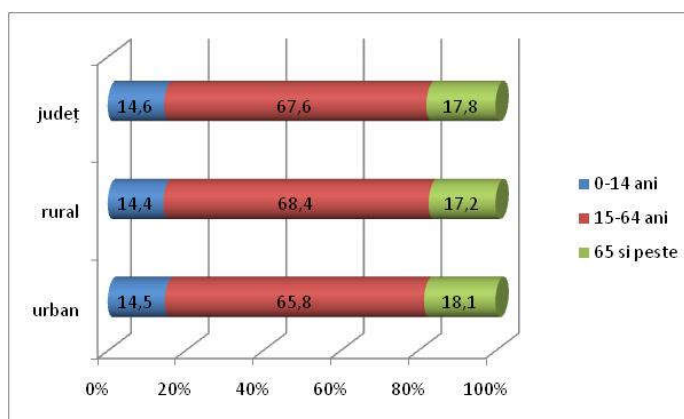
Creșterea medie: Creșterea medie la nivelul județului Ialomița pentru perioada 2006-2030 va fi (pe baza datelor prognozate) de -6,2% la nivelul județului, cu valori mai pesimiste în cazul mediului rural (-7,7%), în special datorită ratei plecărilor, dar și a îmbătrânirii accentuate a populației. În cazul mediului urban rata este de -4,6%, deci tot negativă, manifestându-se și aici o rată mare a plecărilor și o natalitate relativ scăzută.

Peste 80% dintre UAT-urile județului vor înregistra scăderi de populație, rata de creștere fiind negativă, cu valori cuprinse între -0,8% și -46,22% (la Armășești). Doar 19,7% dintre UAT-urile județului vor înregistra o rată de creștere pozitivă, cu valori cuprinse între 0,4% și 39,2% (Bărbulești). Doar două orașe vor avea

rate de creștere pozitive (Amara cu 0,44% și Țândărei 5,86%). În profil teritorial, cele mai mari descreșteri (sub -15%) se vor înregistra în jumătatea vestică a județului, în zona rurală, (cu valori de sub -20% remarcându-se Armășești, Rădulești, Albești, Balaciu, Adâncata, Valea Măcrișului, Miloșești, Gârbovi, Cocora) afectată atât de îmbătrânirea populației, cât și de migrația ridicată.

Proгноza populației pe principalele grupe de vârstă: La nivelul județului se constată o creștere a populației de 65 de ani și peste, accentuându-se tendința de îmbătrânire a populației, dar, mai ales o tendință îngrijorătoare de scădere a populației din grupa de vârstă tânără (0-14 ani) și adultă. Populația tânără va avea o pondere de sub 15%, în timp ce ponderea vârstnicilor va fi destul de mare, ajungând până la peste 17%, menținându-se tendința de îmbătrânire a populației (figura nr. 1). Populația adultă (aptă de muncă) va înregistra valori de sub 70%, aspect care ridică probleme serioase legate de volumul de forță de muncă, dar și de perspectiva demografică a județului Ialomița. Diferențele dintre cele două medii sunt nesemnificative, populația urbană având totuși o tendință mai accentuată de îmbătrânire.

Figura 1. Structura pe grupe mari de vârstă -2030 (%)

Sursa: date calculate după INS

Populația tânără a județului va înregistra o scădere la nivelul județului, cu 16,46% față de valorile actuale. Astfel, în anul 2030 aceasta va ajunge la 39787 persoane, împărțită relativ egal pe cele două medii (19399 persoane în mediul urban și 20388 persoane în mediul rural).

Din totalul de 66 de UAT-uri ale județului, peste 75% se vor confrunța cu probleme legate de populația tânără, în timp ce doar 16 dintre acestea vor avea peste 500 de persoane în vârstă de 0-14 ani. Cele mai defavorizate UAT-uri din acest punct de vedere se grupează în partea de vest a județului aparținând în totalitate mediului rural, cu valori pentru anul 2030 de sub 200 de persoane care să aparțină grupei de vârstă 0-14 ani (Albești, Balaciu, Armășești, Rădulești, Colelia, Ciocârlia, Valea Măcrișului).

Rata de creștere a populației tinere pentru intervalul 2016-2030 va fi negativă la nivelul județului, de -6,4%, fiind mult mai drastică în cazul mediului rural (-20,2%) față de cel urban (-12%). În profil teritorial rata de creștere negativă caracterizează toate UAT-urile (cu excepția comunelor Sărățeni, Mărculești, Bărbulești, Ograda, Buești, Borănești și Sinești), cele mai mici rate (de sub -60%) înregistrându-se în comunele Albești, Armășești și Balaciu.

Populația adultă va înregistra o pierdere netă de 13734 persoane, cea mai mare parte a acestora aparținând mediului urban (care va înregistra o scădere de peste 12000 de persoane). Rata de creștere a populației adulte va fi, în intervalul 2016-2030, în medie de -6,9%, dar cu diferențe foarte mari între mediul urban (-12,36 %) și mediul rural (-1,36%). Din păcate ratele negative caracterizează aproape toate unitățile urbane (excepția fiind reprezentată doar de orașul Țândărei cu o rată pozitivă având în vedere stocul de populație tânără pe care îl deține).

Dintre cele 66 UAT-uri ale județului 18,1% vor avea o descreștere accentuată (sub -10%) a populației adulte (dintre care se remarcă cele două municipii Urziceni și Slobozia cu rate de sub -15%) și 51,5% vor avea o descreștere moderată (cu valori cuprinse între -1% și -9,9%). Creșteri se vor înregistra în 24,2% dintre UAT-uri, iar stagnări ale populației adulte vor înregistra aproximativ 6% dintre UAT-uri. Cele mai mari valori ale ratei de creștere vor fi în comuna Bărbulești (38,9%).

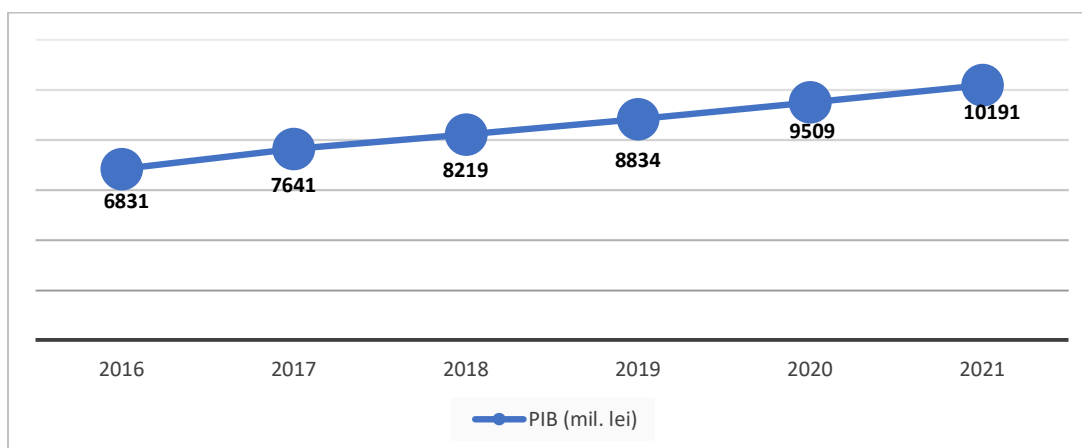
Populația vârstnică (65 de ani și peste) va înregistra o creștere medie de 2,09% în următorii ani, cu mari diferențieri între mediul urban, unde se va înregistra o creștere de peste 40% și cel rural care va fi caracterizat de o scădere a acestei grupe de vârstă cu aproape 20%.

În mediul urban această valoare este o consecință directă a îmbătrânirii populației, dar și a unui volum de populație de vârstă adultă relativ mare care va trece în grupa de peste 65 de ani, în timp ce în mediul rural scăderea este dată de speranța de viață mai mică și de contingentul actual redus de populație adultă. Totuși ponderile pe care această grupă de vârstă le va avea la nivelul celor două medii sunt sensibil egale (17-18%), reflectând un fenomen de îmbătrânire demografică generalizat. Așa se explică faptul că scăderile cele mai mari ale populației vârstnice se vor înregistra în UAT-urile care deja sunt afectate de fenomenul îmbătrânirii demografice (Movilița, Drăgoești). Din totalul UAT-urilor județului, aproape 40% vor avea ponderi de peste 20% ale populației vârstnice și chiar peste 30% (Colelia). Doar 9% dintre ele vor avea ponderi de sub 10% a populației de peste 65 de ani.

2.2.2. Prognoza economico-socială

Conform Studiului "Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în anul 2021", cea mai recentă publicație a Comisiei Naționale de Prognoză pe acest subiect, județul Ialomița va înregistra în anul 2021 un PIB nominal de circa 10.200 mil. lei, în creștere cu circa 49% față de cel din 2016. Totuși, această valoare îl va plasa pe penultimul local la nivel regional, depășind doar Călărașul, și pe unul 36/42 la nivel național, performanțe chiar mai slabe decât cele înregistrate în prezent. Principala explicație pentru ritmul modest al reducerii decalajului de dezvoltare al județului Ialomița față de alte zone mai dezvoltate din țară îl va reprezenta ponderea ridicată a agriculturii, mai ales a celei de subzistență, care are o productivitate a muncii foarte redusă și o rată de creștere volatile, fiind influențată de condițiile meteo.

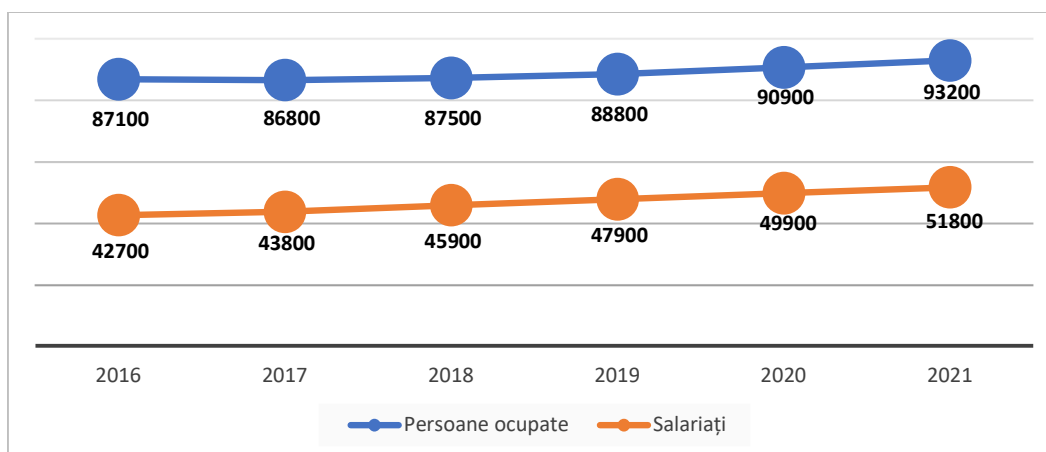
Figura 2. Dinamica prognozată a PIB județean, în perioada 2016-2021

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Populația ocupată de la nivel județului ar urma să crească, conform aceleiași surse, cu 7% (+6.100 de persoane) în intervalul 2016-2021, ritm inferior celui prognozat la nivel național (+9,2%), Ialomița urmând să rămână tot pe locul 5 la nivel regional din această perspectivă. În schimb, numărul de salariați ar urma să crească mai alert, cu 9.100 (+21,3%), ritm ușor superior celui înregistrat la nivel național (+20,3%). În acest caz, se observă o tendință prognozată a numărului de persoane ocupate informal în agricultură, în favoarea ocupării formale (forță de muncă salariată). Creșterea ocupării, în ansamblul său, este puternic limitată de fenomenul migrației interne și externe, dar și de îmbătrânirea demografică.

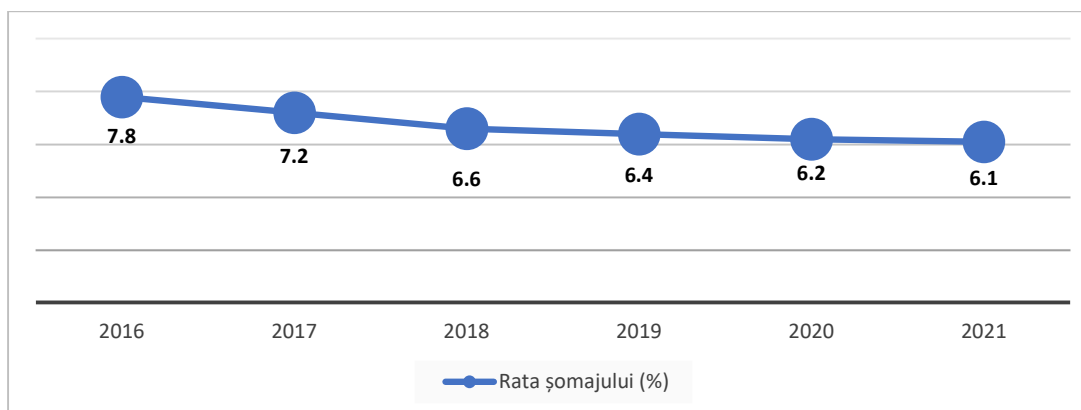
Figura 3. Dinamica prognozată a numărului de persoane ocupate și salariate, în perioada 2016-2021

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Rata șomajului este prognoată de CNP la 6,1% în anul 2021, în scădere față de anul 2016 (7,8%), dar peste media regională (4,8%) și cea națională (3,5%). În acest caz, prognoza ține seama de fenomenul de șomaj cronic în rândul unor categorii de locuitori ai județului (precum beneficiarii de venit minim garantat, mai ales din mediul rural).

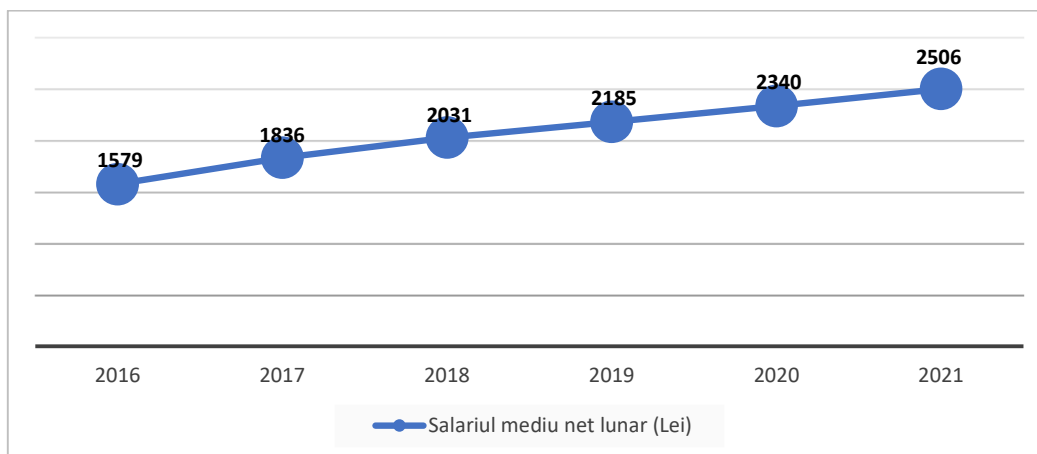
Figura 4. Dinamica prognoată a ratei șomajului, în județul Ialomița, în perioada 2016-2021

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Salariul mediu net lunar va continua să crească într-un ritm susținut la nivel județean, ajungând la 2.506 lei în 2021, în creștere cu 58,7% față de anul 2016, dar va rămâne cu 10% sub media regională și cu 23% sub cea națională, ecart similar cu cel din prezent. Menținerea prognoată a decalajului de salarizare față de alte zone din țară poate fi pusă pe seama ponderii ridicate a ocupării în activități cu valoare adăugată scăzută și cu un nivel de remunerare a forței de muncă pe măsură (de ex. agricultură, industrie textilă, comerț etc.).

Figura 5. Dinamica prognozată a salariului mediu net lunar, în județul Ialomița, în 2016-2021

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

În aceste condiții, sunt identificate următoarele scenarii de dezvoltare economică a județului Ialomița pentru următorul deceniu:

- Scenariul minimal** – ia în calcul doar finalizarea proiectelor deja inițiate la nivel județean, pentru care există planuri concrete și surse de finanțare asigurate. Dintre cele cu relevanță pentru sectorul economic, fac parte modernizarea unor drumuri județene (DJ 302, DJ 101, DJ 402, DJ 201, DJ 203F etc.), care vor contribui la creșterea mobilității forței de muncă și a mărfurilor în acele zone preponderent rurale și vor asigura conexiune la coridoare și poli de dezvoltare. De asemenea, scenariul ia în calcul și funcționalizarea unor investiții publice, precum popularea Parcului Industrial IMM Slobozia, unde mai multe investiții private sunt planificate, precum și implementarea proiectelor POR, PNDR și PNDL, care însă nu vizează direct infrastructură sau servicii-suport pentru mediul de afaceri, ci au doar externalități economice pozitive de ordin indirect (de ex. stimularea cererii locale în domeniul construcțiilor, ocupării forței de muncă, livrării unor bunuri și servicii etc.). Aceste măsuri nu vor avea un efect major de antrenare a creșterii economiei județului, care va rămâne în apropierea valorilor estimate de Comisia Națională de Prognoză.
- Scenariul de dezvoltare** – ia în considerare nu doar finalizarea intervențiilor publice deja inițiate, ci și a măsurilor care să asigure o dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică și de mediu. Măsurile acestui scenariu sunt complexe, de la creșterea conectivității județului cu polii și coridoarele de dezvoltare ale României, până la măsuri active de atragere a investițiilor private, modernizarea sectorului agricol, asigurarea necesarului de forță de muncă calificată, încurajarea

mobilității teritoriale și sectoriale a forței de muncă, valorificarea durabilă a resurselor turistice, piscicole, cinegetice, forestiere etc. Acest scenariu va permite depășirea valorilor prognozate de CNP pentru principalii indicatori socio-economici și reducerea decalajului de dezvoltare față de alte UAT-uri din regiune și din țară.

Sintetizând, cele 2 scenarii ar implica atingerea următoarelor valori-țintă la nivelul principalilor indicatori macro-economici ai județului Ialomița, la orizontul anului 2021 (ultimul pentru care pot fi prognozați cu o marjă rezonabilă de eroare astfel de indicatori):

Tabel 5. Prognoza indicatorilor macro-economici pe scenarii

Indicatori macro-economici / Scenariu de dezvoltare	U.M.	Valoarea de referință (2016)	Scenariul minimal	Scenariul de dezvoltare
PIB nominal	Mil. lei	6.831	11.000	13.000
Populație ocupată	Pers.	87.100	95.000	100.000
Număr mediu de salariați	Pers.	42.700	53.000	58.000
Rata șomajului	%	7,8	5,5	4,8
Salariul mediu net lunar	Lei	1.579	2.600	2.780

Sursa: date calculate după Comisia Națională de Prognoză

2.2.3. Tendințe privind conectivitatea și echiparea tehnică a teritoriului

Rețeaua de transport: Din punctul de vedere al conectivității teritoriale, situarea județului Ialomița în contextul coridoarelor de transport TEN T, cu legături directe la Coridorul 4, 7 și 9, îi conferă acestuia o serie de avantaje legate de accesibilitatea fluxurilor de pasageri și mărfuri și de mobilitatea locuitorilor săi. Prognoza macro-economică susținută de scenariul de dezvoltare și de varianta optimistă a prognozei demografice se sprijină de asemenea pe propunerile de creștere a conectivității exprimate în documente programatice existente.

Prin Masterplanul General de Transport este propusă legarea prin drum Trans-Regio a municipiului Slobozia cu zona funcțională Brăila-Galați către nord-est și cu municipiul Călărași către sud. Pe lângă drumul Trans-Regio Brăila-Slobozia-Călărași, un proiect de interes pentru județul Ialomița îl reprezintă ocolitoarea municipiului Slobozia, proiect cuprins în Masterplanul General de Transport, și a municipiului Urziceni, propus prin PATJ versiunea 1999. Aceste municipii au un potențial viitor de creștere economică și implicit și a valorilor de trafic în intravilan. Municipiul Urziceni se va confrunta

și cu o creștere viitoare a traficului de tranzit, dat fiind navetismul accentuat din zona sa de influență către județul Ilfov și către municipiul București.

În strategia de dezvoltare a Județului Ialomița, s-a prevăzut ca în perioada 2009-2020 să se realizeze o legătură directă între Buzău și municipiul Slobozia, pentru a asigura relația N-S pe traseul Buzău-Slobozia-Călărași-Silistra. Conform Strategiei, Slobozia ar deveni un nod de preluare și distribuire a fluxurilor de circulație, pe această direcție. În argumentarea și susținerea acestui scenariu s-a propus configurarea reliefului natural al Văii Sărata care, de la Tândărei și până la Smeeni, reprezintă o depresiune naturală infertilă, care nu poate fi valorificată decât prin amenajare complexă, cu acumulări de apă și un traseu de autostradă (cu exproprieri minime).

Modernizarea tronsonului de cale ferată Fetești-Tândărei-Făurei va crește mobilitatea dintre zona Moldovei și a Dobrogei, dar contribuie la o mai bună conectare a UAT-urilor din zona urbană și rurală din partea de est a județului. Totodată Masterplanul consideră important transportul naval pe coridorul Dunării, la limita estică a județului Ialomița, determinând creșterea transportului naval de marfă și de călători (turiști). În acest context, amenajarea unor cheiuri pentru mini ambarcațiuni, sau chiar și porturi utilitare/de agrement în UAT-urile riverane rămâne devine o opțiune de dezvoltare a activităților turistice și de agrement.

Infrastructura tehnică: Conectarea la rețelele de utilități publice este o altă condiție a scenariului de dezvoltare. La nivelul alimentării cu apă potabilă și canalizare, există o cerere crescândă pentru aceste servicii, de aceea se estimează introducerea sistemelor de alimentare cu apă în toate localitățile județului, în perioada imediat următoare, precum și racordarea la sisteme de canalizare a localităților cu peste 2000 de locuitori .

Împreună cu introducerea alimentării cu apă și pietruirea drumurilor, alimentarea cu gaze constituie un factor de prim ordin de îmbunătățire a condițiilor de viață în mediul rural, ca și în cel urban. Deși județul Ialomița nu are o rețea densă de conducte de transport, totuși există posibilitatea și interesul pentru alimentarea cu gaze naturale a tuturor localităților urbane și a unor localități rurale cu toate satele componente ale acestora. Racordarea la sistemele de distribuție și transport gaze naturale a localităților pe teritoriul cărora sunt amplasate aceste conducte este considerată ca etapă prioritară, mai ales că o parte din localitățile rurale au documentațiile de înființare a distribuțiilor de gaze naturale în diverse stadii de aprobare.

Pentru susținerea variantei optimiste de prognoză demografică, infrastructura școlară și cea sanitară vor avea o tendință de dezvoltare, prin mărirea numărului de școli într-o serie de UAT-uri cu creștere a populației tinere (Bărbulești, Țândărei, Ograda, Borănești) și prin măsuri privind sănătatea publică ce vizează două grupuri țintă distincte:

- înființarea unor cabinete medicale de familie acolo unde acestea lipsesc (Armășești, Gura Ialomiței, Sălcioara, Sărățeni, Stelnica) și completarea cu servicii de pediatrie în zonele cu mortalitate infantilă ridicată;
- evaluarea necesităților populației vârstnice în acele UAT-uri unde prognoza pentru această grupă de vârstă arată o creștere de peste 20% (Slobozia-creștere de 76%, Fetești-33%, Urziceni-30%, Stelnica-28%, Giurgeni-20%).

Infrastructura socială va trebui îmbunătățită, atât în cadrul UAT-urilor cu largi comunități marginalizate (Bărbulești, Borănești și Țândărei), cât și în UAT-urile în care grupa vârstnică va cunoaște creșteri relative mari (având în vedere că mare parte din populație nu este salariată în momentul de față, și deci nu va beneficia decât de pensia minimă sau de ajutor social).

2.2.4. Tendințe privind mediul natural și patrimoniul cultural

Monitorizarea factorilor de mediu în județul Ialomița se realizează în conformitate cu documentele specifice și cu legislația în vigoare:

Calitatea aerului. În cadrul documentului *Plan de menținere a calității aerului în județul Ialomița*, au fost alese 2 scenarii majore:

1. Menținerea situației actuale a emisiilor de poluanți și identificarea tendințelor, fără a depăși valorile medii zilnice/anuale ale acestora prevăzute în Legea 104/2011;
2. Creșterea cu 10% a emisiilor de PM10 fără a se depăși valoarea limită zilnică de 50μg/m³ mai mult de 35 ori/an, compensată prin reducerea emisiilor de pulberi rezultată din înlocuirea combustibililor solizi utilizați pentru încălzire și prin reabilitări termice (PMCA, 2016).

Calitatea apei. Obiectivul principal al Directivei Cadru 2000/60 a Uniunii Europene pentru apă îl reprezintă atingerea “stării bune” a apelor pentru Statele Membre până în anul 2015. În vederea atingerii “stării bune” a apelor se elaborează diferite scenarii de prognoză a calității apelor pe ciclu de planificare (2015, 2021 și 2027) care prevăd o serie de măsuri pentru reducerea poluării (RSM Ialomița, 2017).

Managementul deșeurilor. Prin Planul Național de Gestiune a Deșeurilor au fost stabilite o serie de obiective și ținte pentru perioada de planificare 2018-2025, în alternative ce presupun fie (a) doar investițiile existente și cele care urmează a fi finalizate prin proiectele SMID, fie (b) propunerea de noi investiții pentru îndeplinirea obiectivelor și țăintelor de mai sus (PNGD, 2017).

Conservarea și punerea în valoare a patrimoniului natural și cultural: Pe fundalul scenariului de dezvoltare economico-socială și pe fondul creșterii cererii turistice la nivel mondial și național este de așteptat ca potențialul natural și cultural al județului să urmeze o cale ascendentă către protejare și valorificare. În caz contrar, lipsa intervențiilor publice și private în acest sens va conduce la o deteriorare accentuată, până la distrugerea și dispariția unor obiective de valoare.

Valorificarea zonelor cu potențial cultural și peisagistic la nivelul tuturor unităților administrativ-teritoriale ce cuprind valori naturale sau antropice, va deveni o prioritate în dezvoltarea economică locală, complementară activităților agricole dominante. Patrimoniul imaterial (tradițiile, obiceiurile, muzica, dansul) vor completa programele de interpretare și prezentare a siturilor patrimoniale, urmând să aducă în conștiința publicului problemele și necesitatea conservării și restaurării patrimoniului (de valoare locală sau națională), să aducă beneficii echitabile și durabile tuturor actorilor implicați.

2.3. Concluzii – Analiza SWOT

Diagnosticul general a realizat o integrare a rezultatelor analizei situației existente sectoriale, punând în evidență elemente definitorii ale profilului teritorial al județului, precum și aspecte negative/disfuncționalități care afectează structurile teritoriale, economice și sociale. În completare, diagnosticul prospectiv a luat în considerare tendințele de dezvoltare, din perspectiva factorilor ce condiționează dezvoltare, pentru a identifica direcții strategice viitoare menite să fundamenteze politicile sectoriale și pachetele de programe și proiecte cu impact teritorial. Concluziile celor două categorii de diagnostic sunt sintetizate într-o analiză de tip SWOT (tabelul 6), în care punctele tari și punctele slabe sunt selectate din diagnosticul general al județului, iar oportunitățile și pericolele aparțin tendințelor de dezvoltare, determinate de evoluții ale mediului exterior acestuia.

Tabel 6. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Amplasare geografică cu avantaje legate de apropierea de capitală și de principalele coridoare de transport (coridorul pan-european VII – fluviul Dunărea • Existența unui nucleu urban alcătuit din municipiul Slobozia și orașul Amara, precum și o Zonă Urbană Funcțională • Rețea de căi de comunicații (drumuri și căi ferate) care asigură legătura dintre localități, accesul la centrele de interes și relația cu județele învecinate și implicit cu restul țării. • Cadrul natural favorabil practicării culturilor agricole • Patrimoniu natural ce cuprinde arii naturale protejate de interes național, de interes internațional (situri RAMSAR), arii de protecție specială avifaunistică, situri Natura 2000, etc. • Patrimoniu construit variat și unități de peisaj cu potențial de valorificare pentru activități turistice și de agrment 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistem urban monocentric susținut de o rețea de centre urbane cu masă demografică și economică de dimensiuni mici • Grad scăzut al echipării teritoriului din punct de vedere al indicatorilor minimali în definirea municipiilor sau orașelor, precum și al dotării și accesului locuințelor la utilități publice • Capacitate de transport redusă, influențată de starea de viabilitate necorespunzătoare a unor drumuri, lipsa centurilor ocolitoare, intersecții periculoase, etc. • Poluarea aerului, apei și solului • Suprafețe ocupate de terenuri degradate/neproductive • Prezența unor disfuncționalități în ceea ce privește managementul deșeurilor • Suprafață redusă de fond forestier • Manifestarea unor riscuri naturale care afectează unele localități

	<ul style="list-style-type: none"> • Zone expuse la riscuri tehnologice • Populație aflată în descreștere în ultimii ani, cu bilanț natural și migrator negativ și pondere ridicată a populației vârstnice • Profil economic dominat de agricultură, cu o pondere ridicată a exporturilor de produse cu valoarea adăugată redusă, dominate de materii prime agricole • Deficit de forță de muncă calificată în majoritatea sectoarelor economice • Deficit al locurilor de muncă din zonele rurale și pondere ridicată a ocupării informale în agricultura de subzistență
Oportunități	Pericole
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea interesului de localizare a activităților economice în județ, pe seama bunei conectivități teritoriale și a creșterii atractivității localităților prin dezvoltarea infrastructurii tehnice și a domeniului public • Creșterea interesului turiștilor stimulat de o politică de punere în valoare a potențialului natural, cultural (în special rural) și de încurajare și susținere a inițiativei private în acest domeniu • Existența unor fonduri europene care pot fi utilizate pentru conservarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, etc. • Modernizarea/robotizarea și diversificarea sectorului agricol pe baza finanțărilor UE și a diversificării cererii pentru produse alimentare 	<ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea tendinței generale de descreștere și îmbătrânire a populației pe fondul migrației externe și bilanțului natural negativ • Accentuarea decalajului de dezvoltare al județului Ialomița față de alte zone mai dezvoltate din țară, datorită ponderii ridicate a agriculturii, mai ales a celei de subzistență, care are o productivitate a muncii foarte redusă și o rată de creștere volatile (influențată de condițiile meteo)